

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 3PP/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010070
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Tóthová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121010070.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného T. Q. nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom T., t. č. ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Trenčín dňa 16.03.2021, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Tóthovej a prísediacich Ing. Veroniky Závodskej a Juraja Vrbu, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného T. Q. nar. XX.XX.XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 20.01.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného T. Q. na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v jeho návrhu dôvodil, že trest ktorý mu bol uložený splnil účel, absolvoval z vlastnej iniciatívy skupinové sedenia za účasti psychológa, ako aj že po prepustení má zabezpečené bývanie, prácu a ďalšie sociálne zázemie. Taktiež je v jeho záujme pomôcť jeho matke, ktorá je invalidná a rovnako byť nápomocný bratovi, ktorý po autonehode zostal zdravotne ťažko postihnutý a potrebuje zdravotnú pomoc a starostlivosť.

Súd zistil, že T. Q. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/123/2010 zo dňa 31.05.2010 pre prečin opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov, ktorý mu súd podmiennečne odložil so skúšobnou dobou 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Odsúdený sa neosvedčil a uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/123/2010 zo dňa 26.09.2012, mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Následne uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4Pp/18/2014 zo dňa 28.05.2014 bol podmiennečne prepustený so skúšobnou dobou 3 (tri) roky. Dňa 27.02.2015 mu bol nariadený trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace a 16 (šestnásť) dní. Tento trest vykonal dňa 19.06.2015.

Následne bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/40/2015 zo dňa 18.05.2015. Väzba u obvineného sa začala dňom a hodinou prepustenia obvineného z výkonu trestu odňatia slobody Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/123/2010. Následne rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/40/2015 zo dňa 04.05.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/48/2016 zo dňa 14.06.2016 bol uznaný vinným pre zločin vydierania podľa 189 ods. 1 Tr. zákona a zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7,5 (sedem a pol) roka so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Predpokladane má odsúdený tento trest odňatia slobody vykonať dňa 03.07.2022.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 31.12.2019.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že odsúdený je slobodný, ukončené má stredné odborné vzdelanie bez maturity, pred výkonom trestu bol nezamestnaný. Do výkonu väzby bol predvedený dňa 19.09.2014 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava (ďalej len "ústav Ilava"). Z dôvodu psychickej lability mu musela byť v adaptačnej fáze opakovane poskytovaná pomoc špecialistov. V správaní a plnení povinností neboli zaznamenané nedostatky alebo porušenia interných noriem. Krátkodobo bol pracovne zaradený na pracovisku s dozorom v ústave, porušenia pracovnej disciplíny neboli zistené. V ústave Ilava začal 03.03.2015 vykonávať trest v minimálnom stupni stráženia. Dňa 05.05.2015 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav Dubnica"). V jeho správaní, vystupovaní a plnení povinností sa nevyskytli žiadne nedostatky. Pracovne bol nezaradený, kontakt s vonkajším prostredím udržiaval prostredníctvom korešpondencie s matkou a súrodencami. Disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný nebol. Dňa. 16.06.2015 bol premiestnený späť do ústavu Ilava, kde začal 19.06.2015 vykonávať väzbu. Z dôvodu psychickej lability mu boli opäť poskytované intervencie ústavných špecialistov. Jeho správanie počas výkonu väzby bolo slušné, negatívne poznatky neboli evidované. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. V uvedenom, ústave začal 14.07.2016 vykonávať trest v strednom stupni stráženia, Dňa 31.08.2016 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica Kráľová (ďalej len "ústav Kráľová"). V plnení povinností neboli zaznamenané nedostatky. Príkazy a nariadenia plnil, správal sa slušne, v skupine odsúdených bol skôr nenápadný. Po umiestnení do ústavu Kráľová vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti v kuchyni a v práčovni. Následne bol pracovne zaradený na pracovisko s dohľadom v ústave Kuchyňa odsúdených ako pomocný kuchár. Jeho pracovná disciplína bola hodnotená pozitívne, za čo bol aj dvakrát disciplinárne odmenený. Vo voľnom čase sa venoval hlavne čítaniu a zúčastňoval sa aj na aktivitách kultúrno-osvetovej činnosti. Kontakt udržiaval všetkými dostupnými formami s primárnou rodinou a malým okruhom známych. Na základe návrhu odsúdeného mu bol Okresným súdom Banská Bystrica dňa 10.04.2018 zmenený spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Dňa 02.05.2018 bol premiestnený do ústavu Dubnica. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ústave Dubnica prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného bolo na požadovanej úrovni, povinnosti si plnil. Zaradený bol na pracovisku s dohľadom v ústave. Na základe vlastnej žiadosti bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany. Tam rovnako neboli v plnení povinností zaznamenané negatíva. Pracovne bol zaradený na viacerých pracoviskách s dohľadom v ústave. Pracovné povinnosti si plnil zodpovedne, za čo bol opakovane disciplinárne odmenený. Vo voľnom čase sa zapájal do aktivít kultúr osvetovej činnosti, športoval a bol členom akvaristického krúžku. Kontakt udržiaval všetkými dostupnými formami s primárnou rodinou. Na základe vlastnej žiadosti bol dňa 21.07.2020 premiestnený opäť do ústavu Dubnica. V plnení povinností vyplývajúcich zo zákonných noriem a interných predpisov neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Poriadok v osobných veciach a predpísanú úroveň dodržiava. V kontakte s personálom je slušný. Konfliktné situácie v rámci skupiny odsúdených zaznamenané neboli. Aktuálne je pracovne zaradený na pracovisku s dohľadom v ústave Údržba. Povinnosti si plní, nepovolenej činnosti sa nedopúšťa. Zapája sa aj do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Kompetentnými pracovníkmi je jeho pracovná disciplína hodnotená pozitívne za čo bol disciplinárne odmenený. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája. Kontakt udržiava s matkou a súrodencami. Na udržanie kontaktu najčastejšie využíva možnosť telefonovania a korešpondencie. O video návštevy záujem neprejavuje. Napriek tomu sa vzťahy s primárnou rodinou javia ako bezproblémové. Blízki mu v prípade potreby zasielajú balíky i finančné prostriedky. K opakovane páchanej trestnej činnosti spočiatku zaujímal nekritický postoj, odmietal. spáchanie, zo záznamov v pedagogickej dokumentácii je zjavné, že sa spočiatku vnímal ako obeť. Postupne, pod vplyvom penitenciárneho zaobchádzania ho upravil na čiastočne kritický. Rešpekt k právnym normám a právne vedomie má nepostačujúce, nízke, čo malo za následok opakovane páchanie trestnej činnosti porušenie skúšobnej lehoty. Doposiaľ bol šesťkrát disciplinárne odmenený za zodpovedné plnenie pracovných povinností a výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný nebol. Program zaobchádzania je zameraný na zodpovedné plnenie povinností, rozvoj spoločensky prijateľných foriem správania, rozvoj empatie, rozvoj riešenia konfliktných - situácií a adekvátne ventilovanie negatívnych emócií, prijatie zodpovednosti za vlastné konanie, postoj k trestnej činnosti zapájanie sa do aktivít kultúrno-osvetovej činnosti, zmysluplné využívanie voľného času; zodpovedné plnenie pracovných povinností, aktívne zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a udržanie pozitívnych vzťahov s vonkajším prostredím. Stanovený program zaobchádzania odsúdený plní čiastočne v bode edukácia, a to z dôvodu čiastočne kritického postoja k opakovane páchanej trestnej činnosti, nízkej miery empatie neschopnosti plne.

prebrať zodpovednosť" za svoje konania, čo vyplýva z jeho opakovaných vyjadrení zaznamenaných v pedagogickej dokumentácii vo forme záznamov z pohovorov. V ostatných bodoch stanovený program zaobchádzania plní na požadovanej úrovni. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Záverom hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom konštatuje, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúčam podmiennečné prepustenie.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ celkom 13-krát súdne trestaný, a to pre rôznorodú trestnú činnosť. Odsúdenému už v minulosti bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, a to viackrát (10-krát pred aktuálne vykonávaným trestom), pričom z výkonu trestu odňatia slobody bol aj niekoľkokrát podmiennečne prepustený. Momentálne vykonáva trest odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/40/2015.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania doplneného hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Navrhujem žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť a to z dôvodu, že podľa môjho názoru neboli splnené všetky zákonom stanovené podmienky, hlavne materiálneho charakteru k tomu aby mohlo byť takejto žiadosti vyhovené, pritom poukazujem aj na závery hodnotenia spracovaného ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde síce odsúdený preukazuje splnenie podmienok ku kladnému rozhodnutiu, avšak v závere ústav neodporúča podmiennečné prepustenie, aj z tohto dôvodu navrhujem žiadosť zamietnuť.“

Obhajkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedla, že: „Ja by som sa chcela k žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie vyjadriť tak, že práve naopak poukazujem na hodnotenie, kde je uvedené, že za celú dobu nebol ani raz disciplinárne potrestaný, naopak bol viackrát disciplinárne odmenený a vzhľadom na jeho perspektívu si myslím, že tým, že je vyučený vzhľadom na jeho profesiu sa môže ihneď zamestnať, má zabezpečené bývanie v byte u svojej matky, a navyiac by jej mohol byť nápomocný nakoľko je držiteľkou ZŤP, ako aj v tejto dobe obzvlášť a mohol by byť nápomocný aj bratovi, ktorý je po autonehode a tiež je držiteľom ZŤP, preto navrhujem, aby súd po zvážení rozhodol tak, že by žiadosti o podmiennečné prepustenie vyhovel.“

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Chcel by som uviesť vo výkone trestu som viac ako 6 a pol roka, a som presvedčený, že trest, ktorý vykonávam svoj účel splnil. V stručnosti by som chcel poukázať na pozitíva obsahu hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktoré predniesla pani doktorka, ktorá ma obhajuje, a o podmiennečné prepustenie žiadam aj z rodinných dôvodov, ako už bolo povedané moja matka je invalidná rovnako, aj brat je ZŤP. Som vyučený ako murár, a po prepustení sa zamestnám ako murár, vzhľadom na rodinné zázemie a adekvátnu podporu rodiny, blízkeho okolia možno odo mňa očakávať, že povediem riadny život, rovnako chcem uviesť, že tresty, ktoré som vykonával doteraz boli pre mňa dostačujúce, chcel by som si založiť rodinu, rok ktorý mi zostáva do konca trestu na mojom postoji nič nezmení, som tu pred vami ako 42 ročný človek, a nie ako 20 ročný nezodpovedný chlapec, uvedomil som si nie milión %, ja som si to nezaslúžil, bol som nezodpovedný, skutky pre ktoré som vo výkone trestu ľutujem, a to úprimne, vzhľadom na charakter týchto skutkov som podstúpil dlhodobé sedenia za účasti psychológa, ktoré boli zamerané na elimináciu páchania násilia na ženách, tieto sedenia boli skupinové, chodil som tam 7 mesiacov, mám kritický postoj k trestnej činnosti i keď obsah hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom je v rozpore s hodnotením ÚVTOS Sučany, kde som bol doporučený a kde sa konštatovalo, že postoj k trestnej činnosti mám kritický, čiže za posledný rok od hodnotenia sa nezmenilo nič, ja som bol 2x disciplinárne odmenený, záverom vás preto žiadam, aby som bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený a bola mi uložená primeraná skúšobná doba.“

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

§ 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka tiež javí ako splnená.

Splnená však nebola dôsledne tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu s prihliadnutím k jeho trestnej minulosti riziko recidívy veľké. V tejto súvislosti poukazuje súd na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplynulo, že resocializačná prognóza odsúdeného je hodnotená ako menej priaznivá, a to na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Súd prihliadol na skutočnosť, že odsúdený plní stanovený program zaobchádzania iba čiastočne, nakoľko prezentuje len čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti. V neposlednom rade treba dať do pozornosti, že odsúdenému bola v minulosti viackrát daná možnosť preukázať jeho polepšenie, boli mu uložené podmiennečné aj nepodmiennečné tresty odňatia slobody. Ich uloženia sa však zjavne minulo ich účelu, keď odsúdený sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti, pričom od jeho páchania ho neodradila ani hrozba premeny trestu podmiennečného na nepodmiennečný.

Súd sa preto vzhľadom na vyššie uvedené stotožnil s hodnotením ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd ďalej dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmiennečné prepustenie súd primárne musí vychádzať zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy.

Príhliadajúc na všetky vyššie uvedené zistenia a úvahy súd návrh odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Podľa § 176 ods. 3 Tr. poriadku toto uznesenie neobsahuje písomné odôvodnenie, pretože po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí sa odsúdený a prokurátor vzdali práva na podanie sťažnosti.